

Waterstofnetwerk Limburg Kennisgeving Voornemen en voorstel voor Participatie

Project

Waterstofnetwerk Nederland

Revisienummer

2.0

Revisie datum

23-1-2026

Status

Definitief

Voornemen en voorstel voor Participatie Waterstofnetwerk Limburg

INHOUD

Samenvatting.....	4
1 Inleiding.....	5
1.1 Eerdere berichtgeving over het waterstofnetwerk in deze regio	6
1.2 Leeswijzer.....	6
2. Het voornemen	8
2.1 Wat houdt het project in?.....	8
2.2 De rol van het project in de energietransitie	12
2.3 Wie zijn er bij het project betrokken?.....	15
2.4 Samenhang met andere projecten	16
2.5 Projectprocedure	17
3 Het voorstel voor participatie.....	19
3.1 Waarom participatie?.....	19
3.2 Uitgangspunten voor de participatie.....	19
3.3 Welke groepen worden betrokken?	20
3.4 Waar kunt u over meedenken?	20
3.5 Verschillende momenten van participatie.....	21
3.6 Communicatie.....	24
3.7 Hoe kunt u reageren?.....	25
3.8 Wat gebeurt er met uw inbreng?	25
3.9 Contactgegevens	25
BIJLAGE 1 - Afbeeldingen routes.....	26
BIJLAGE 2 - Publicaties en aanvullende informatie	29

SAMENVATTING

Het ministerie van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) en Hynetwork Services BV (hierna: Hynetwork) willen een transportnetwerk realiseren voor het transport van waterstof vanaf Ravenstein tot aan Schinnen met een aansluiting naar het industriecluster Chemelot. De naam van het project waarin dit gebeurt, is *Waterstofnetwerk Limburg*.

Waterstofnetwerk Limburg maakt onderdeel uit van het landelijk waterstofnetwerk van Hynetwork, ook wel *Waterstofnetwerk Nederland* genoemd. Dit netwerk verbindt de vijf industrieclusters in Nederland met elkaar, met een waterstofopslag in Zuidwending en met het buitenland.

Voor *Waterstofnetwerk Limburg* wordt een bestaande aardgasleiding tussen Ravenstein en Schinnen omgebouwd voor het transport van waterstof. Tussen Melick en Hommelhof wordt een nieuwe buisleiding aangelegd. Ook voor de aansluiting naar Chemelot wordt een nieuwe buisleiding aangelegd. In Ravenstein sluit de leiding aan op *Waterstofnetwerk Oost-Nederland*. Daarmee wordt Limburg aangesloten op de rest van het landelijke waterstofnetwerk.

Waterstofnetwerk Nederland zorgt ervoor dat waterstof landelijk voor de industrie beschikbaar komt. Dit netwerk speelt daarmee een belangrijke rol in de energietransitie. Het is de bedoeling dat het netwerk in de toekomst kan worden uitgebreid voor nieuwe waterstofproducenten en -afnemers, en regionale waterstofnetwerken.

Voor *Waterstofnetwerk Limburg* is een *projectprocedure* gestart onder de *Omgevingswet*. Dit *Voornemen en voorstel voor Participatie (VenP)* is de eerste stap in de *verkenningsfase* van de *projectprocedure*. We streven ernaar om de *verkenningsfase* in 2028 af te ronden met het nemen van een *Voorkeursbeslissing* waarin het voorkeustracé wordt vastgelegd. Meer informatie over de *projectprocedure* vindt u op [Projectprocedure rijksenergieprojecten | RVO.nl](https://projectprocedure.rijksenergieprojecten.nl).

KGG coördineert de *projectprocedure* die uiteindelijk leidt tot een met de omgeving afgestemde ruimtelijke inpassing en de benodigde vergunningen voor het project. De minister van KGG stelt het projectbesluit vast in overeenstemming met de minister van VRO.

Dit *Voornemen en voorstel voor Participatie* ligt zes weken ter inzage. Wij nodigen u uit om uw inzichten te delen over de lokale situatie die relevant is voor dit project, eventuele kansen die u ziet of zorgen die u heeft over *Waterstofnetwerk Limburg*. Ook horen we graag welke belangen mogelijk door het project geraakt worden. Als u nu al andere mogelijkheden ziet dan de routes die in paragraaf 2.1 getoond worden, horen we dat ook graag. Daarnaast horen we graag of u zich kunt vinden in de manier waarop wij de omgeving willen betrekken bij het proces.

1 INLEIDING

Hynetwork Services B.V., een 100% dochteronderneming van Gasunie, legt een landelijk waterstofnetwerk aan (zie afbeelding 1). Met dit landelijke netwerk worden de vijf industrieclusters (Noord-Nederland, Chemelot, Zeeland, Rotterdam en Noordzeekanaalgebied) verbonden met elkaar, met de locaties voor import en opslag en met het buitenland. Het landelijke waterstofnetwerk heet [Waterstofnetwerk Nederland](#). Door waterstof in te zetten als brand- en grondstof kan de industrie in Nederland verduurzamen. Waterstof maakt zo een belangrijk onderdeel uit van de energietransitie.

Waterstofnetwerk Limburg maakt deel uit van het landelijke netwerk. Waterstofnetwerk Limburg is een ondergronds hogedruknetwerk voor transport van waterstof tussen Ravenstein en Schinnen en industriecluster Chemelot. We realiseren dit netwerk door:

- een bestaande aardgasleiding geschikt te maken voor het transport van waterstof;
- de aanleg van een nieuwe buisleiding tussen Melick en Hommelhof;
- in aansluiting op het hoofdnetwerk een nieuw tracé aan te leggen richting Chemelot. Zie afbeelding 2 in hoofdstuk 2.1 met een kaart waar de twee alternatieve routes op staan.

Afbeelding 1 – schematische weergave Waterstofnetwerk Nederland.

Waterstofnetwerk Nederland

Waterstofnetwerk Nederland is door het kabinet aangewezen als een 'opgave van nationaal belang'. Het landelijke *Waterstofnetwerk Nederland* wordt in vier fasen gerealiseerd volgens het [Uitrolplan](#) dat door Hynetwork is opgesteld. Dit uitrolplan is in 2022 opgesteld en is sindsdien tweemaal geactualiseerd. De laatste keer was eind 2024. Daarna is het ter consultatie aangeboden aan marktpartijen die in de toekomst gebruik willen maken van het waterstofnetwerk. Na afronding van de consultatie wordt het uitrolplan opnieuw vastgesteld. In het uitrolplan maakt *Waterstofnetwerk Limburg* onderdeel uit van fase 3. Projecten in fase 3 worden tussen 2031 en 2033 in gebruik genomen voor het transport van waterstof.

Om de projecten van *Waterstofnetwerk Nederland* mogelijk te maken, moeten besluiten worden genomen over het ruimtegebruik en moeten vergunningen worden verleend. Voor projecten van

nationaal belang, zoals Waterstofnetwerk Limburg, wordt hiervoor de *projectprocedure* toegepast. Deze procedure is bedoeld om voor grote (energie)projecten sneller besluiten te kunnen nemen, zonder dat dit ten koste gaat van de zorgvuldigheid en van de mogelijkheden voor de omgeving (omwonenden, bedrijven en andere geïnteresseerden) om over alle plannen en ontwikkelingen hun mening te kunnen geven. In de *projectprocedure* kan iedereen op verschillende momenten meedenken en reacties indienen. In paragraaf 2.5 leggen we de verschillende stappen van de *projectprocedure* uit.

De publicatie van dit *Voornemen en voorstel voor Participatie* is het formele begin van de *projectprocedure* voor het project *Waterstofnetwerk Limburg*. In dit document beschrijven wij op hoofdlijnen de plannen (het *voornemen*) en hoe wij de omgeving willen betrekken (het *voorstel voor participatie*). Wij nodigen omwonenden, bedrijven, belangengroepen, maatschappelijke organisaties, overheden en bestuursorganen uit om mee te denken over het project en de impact daarvan op de omgeving. Uw inbreng wordt meegenomen in de vervolgstappen van de *projectprocedure* en in het *participatieplan*. We weten op dit moment in hoofdlijnen hoe het project eruit komt te zien. In de loop van de procedure volgen verschillende documenten waarin de plannen meer gedetailleerd uitgewerkt worden en waarop ook weer de inbreng van de omgeving wordt gevraagd. Ook het *participatieplan* wordt meerdere keren bijgewerkt. Door deze procedure te volgen, leidt dit uiteindelijk tot een besluit voor de ruimtelijke inpassing en de vergunningen die nodig zijn voor het project. Daarna kan Hynetwork starten met de aanleg van het waterstofnetwerk in Limburg.

1.1 Eerdere berichtgeving over het waterstofnetwerk in deze regio

Mogelijk heeft u in deze regio al eerder berichtgeving voorbij zien komen over de aanleg van een waterstofleiding in Limburg. Een deel van de route die in beeld is voor dit project, was eerder onderdeel van het project [Delta Rhine Corridor](#). In 2024 heeft het Kabinet de keuze gemaakt om de Delta Rhine Corridor alleen voor het transport van waterstof (van Rotterdam tot Boxtel) en het transport van CO₂ (van Rotterdam tot de grens met Duitsland bij Venlo) te ontwikkelen. Zie daarvoor de [Kamerbrief](#) uit 2024.

Het project waterstofnetwerk Limburg is nu een apart project en sluit via Ravenstein aan op Waterstofnetwerk Oost-Nederland (dat van Ommen, via Ravenstein tot Boxtel loopt), waardoor ook een verbinding ontstaat met Duitsland. Vanaf Ravenstein tot aan Schinnen wordt een waterstofleiding gerealiseerd en er komt een aansluiting van Chemelot op het waterstofnetwerk (zie afbeelding 2).

De reacties die in 2023 op het project Delta Rhine Corridor zijn binnengekomen op het *Voornemen en voorstel voor Participatie* en die gaan over het zoekgebied dat nu onderdeel is van Waterstofnetwerk Limburg, zijn overgedragen aan het project Waterstofnetwerk Limburg en worden samen met de reacties die binnenkomen op dit *Voornemen en voorstel voor Participatie* meegenomen in het vervolg van de procedure. Indieners hebben hierover ook een brief ontvangen. De reactienota van de Delta Rhine Corridor uit 2023 kunt u vinden [op de website van RVO](#).

Het transport van CO₂ valt onder de aparte projectprocedure voor de Delta Rhine Corridor Oost. Hoewel het traject van de Delta Rhine Corridor Oost in vijf gemeenten (Venray, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Beesel en Venlo), samenloopt met het tracé voor het waterstofnetwerk Limburg, maakt het geen deel uit van deze projectprocedure. Het VenP voor de Delta Rhine Corridor Oost wordt naar verwachting eveneens in het eerste kwartaal van 2026 apart ter inzage gelegd. Uw reactie op de projectprocedure van de Delta Rhine Corridor Oost kunt u dan in die betreffende procedure indienen.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het *voornemen* op hoofdlijnen. Hierin leest u wat het project inhoudt, wat de uitgangspunten voor de nieuwe waterstofleiding zijn en wat de stappen zijn van de *projectprocedure* die we volgen om tot een route voor de leiding te komen.

In hoofdstuk 3 wordt in *het voorstel voor participatie* beschreven hoe we omwonenden, bedrijven, maatschappelijke organisaties, overheden en bestuursorganen willen informeren en betrekken bij de plannen.

De publicatie van dit *Voornemen en voorstel voor Participatie* is ook de officiële start van het overleg met de hierboven genoemde omgevingspartijen (zie ook tabel 1 met een overzicht van omgevingspartijen). U kunt reageren op dit *Voornemen en voorstel voor Participatie*. Hoe u dat kunt doen, leest u in hoofdstuk 4.

In bijlage 1 vindt u een lijst van onderzoeken, kamerbrieven of andere publicaties waar we in dit *Voornemen en voorstel voor Participatie* naar verwijzen. U kunt in bijlage 1 op de aangegeven links doorklikken naar de stukken zelf.

Als teksten in dit document schuingedrukt staan, betekent dit dat het een formele stap in of een product van de *projectprocedure* of de naam van een project is. Daar waar een tekst onderstreept is, kunt u hierop klikken en naar een online weergave gaan van een document of een webpagina.

In dit VenP staat regelmatig het woordje 'we'. Hiermee wordt de projectorganisatie bedoeld bestaande uit medewerkers van het Ministerie van KGG en Hynetwork.

2. Het voornemen

2.1 Wat houdt het project in?

Waterstofnetwerk Nederland

Waterstofnetwerk Nederland is een ondergronds netwerk van buisleidingen dat de vijf grote industriële clusters (Noord-Nederland, Chemelot, Zeeland, Rotterdam en Noordzeekanaalgebied) in Nederland met elkaar, met een waterstofopslag bij Veendam en met België en Duitsland verbindt. Het netwerk zal bestaan uit bestaande aardgasleidingen die geschikt gemaakt worden voor waterstoftransport en uit nieuwe buisleidingen. *Waterstofnetwerk Limburg* is onderdeel van dit landelijke netwerk.

In het [Programma Energiehoofdstructuur \(PEH\)](#) (voorheen was dit de Structuurvisie Buisleidingen 2012-2035, ook wel de SVB) dat in maart 2024 is vastgesteld, wordt het belang van deze ruimtereservering voor leidingen nogmaals benadrukt. Dit *Programma Energiehoofdstructuur* laat zien welke nieuwe nationale energie-infrastructuur nodig is richting 2050 en waar deze slim te plaatsen is. Het programma kijkt daarom onder meer naar de ruimte die nodig is voor pijpleidingen voor waterstof.

Waterstofnetwerk Limburg

Het waterstofnetwerk in Limburg is een ondergronds hogedruknetwerk voor het transport van waterstof tussen Ravenstein en Schinnen, met een aftakking naar industriecluster Chemelot. Deze aansluiting stelt Chemelot in staat om over te stappen van aardgas naar (groene) waterstof als grondstof en brandstof (zie afbeelding 2).

Om het netwerk te kunnen realiseren, wordt:

1. Een bestaande aardgasleiding geschikt gemaakt voor waterstoftransport;
2. Een nieuwe buisleiding aangelegd tussen Melick en Hommelhof;
3. Een nieuwe buisleiding aangelegd naar Chemelot;
4. Ontvangststation Hydrogen op Chemelot (OSH) gerealiseerd.

In een later stadium wordt het waterstofnetwerk van Schinnen tot 's-Gravenvoeren in België aangelegd, zoals is opgenomen in [het Uitrolplan](#) van Hynetwork (deelproject 15). Dit is een apart project en behoort niet tot het project Waterstofnetwerk Limburg. Als Hynetwork de opdracht krijgt voor het ontwikkelen van dit deel van het waterstofnetwerk, dan wordt hiervoor een aparte projectprocedure gestart.

Afbeelding 2 - Waterstofnetwerk Limburg met hergebruik van bestaande aardgasleidingen en de aanleg van nieuwe leidingen.

Uitgangspunten

De ontwikkeling van het Waterstofnetwerk Limburg zal vooral tijdelijk impact hebben op de omgeving. Daar moeten we rekening mee houden. Ook willen we de milieueffecten zoveel mogelijk beperken. Dit doen we door vooraf onderzoek te doen en hier bij het ontwerp rekening mee te houden. Ook wordt in een later stadium rekening gehouden met mogelijke milieueffecten door het opstellen van passende maatregelen.

Bij de ontwikkeling van het waterstofnetwerk Limburg hanteren wij een zorgvuldige ruimtelijke inpassing met zo min mogelijk ruimtelijke impact. Bij het verkennen van een tracé voor een waterstoftransportleiding hanteren we daarom de volgende uitgangspunten:

1. We maken zoveel mogelijk gebruik van bestaande aardgastransportleidingen.
2. Wanneer er geen gebruik kan worden gemaakt van bestaande aardgasleidingen, plaatsen we nieuwe leidingen zoveel mogelijk in de PEH-strook. Dit is een strook land die de Rijksoverheid heeft gereserveerd voor (toekomstige) ondergrondse infrastructuur.

3. Daar waar dat niet mogelijk is, plaatsen we de leiding zoveel mogelijk direct naast andere leidingen of andere bestaande infrastructuur zoals bijvoorbeeld wegen.

Voor Waterstofnetwerk Limburg kunnen we voor het grootste gedeelte uitgangspunt 1 hanteren: We maken tussen Ravenstein en Melick en tussen Hommelhof en Schinnen gebruik van bestaande aardgastransportleidingen.

Voor de nieuwe leiding tussen Melick en Hommelhof en de aansluiting richting Chemelot plaatsen we deze zoveel mogelijk in de PEH-strook (zie kader). Op een aantal locaties voorzien we nu dat we de buisleiding buiten de PEH-strook moeten aanleggen om hiermee bijvoorbeeld natuur- en landschapswaarden te kunnen behouden en de impact hierop te beperken.

Daar waar het niet mogelijk is om gebruik te maken van de PEH-strook plaatsen we de leiding zoveel mogelijk direct naast andere (ondergrondse) buisleidingen of (bovengrondse) infrastructuur zoals wegen of spoorlijnen. We noemen dit bundelen. Hierdoor worden nieuwe doorsnijdingen van het bestaande landschap en het bestaande grondgebruik (bijvoorbeeld agrarisch grondgebruik) zoveel mogelijk beperkt.

Hergebruik bestaande aardgasleidingen tussen Ravenstein en Schinnen

Gasunie beheert het landelijke netwerk van hogedruk-aardgastransportleidingen. Doordat we in de toekomst minder aardgas gaan gebruiken, zijn er minder aardgasleidingen nodig. Aardgasleidingen die vrijkomen, kunnen hergebruikt worden voor het transport van waterstof. Het hergebruik van deze leidingen heeft als voordeel dat het goedkoper is dan de aanleg van nieuwe leidingen, er zijn minder milieueffecten en er is minder hinder voor de omgeving omdat ze er al liggen.

Voor het geschikt maken van een aardgasleiding voor het transport van waterstof, wordt de leiding aan de binnenkant schoongemaakt. Daar waar nodig worden herstelwerkzaamheden uitgevoerd. Ook zijn er werkzaamheden nodig op de bestaande afsluiterlocaties.

Afsluiterlocaties zijn kleinschalige omheinde installaties waar bedienbare afsluiters zitten die de gasstroom kunnen regelen. Zie afbeelding 3. De afsluiters zelf zitten onder de grond, de bediening zit boven de grond en is zichtbaar als verticale buizen die uit de grond komen, met een handwiel eraan.

Sommige afsluiterlocaties worden verwijderd en vervangen door een ondergronds passtuk. Een passtuk is een doorlopend stuk leiding. We onderzoeken of er op een aantal bestaande afsluiterlocaties een "t-stuk" kan worden ingevoegd. Aan het t-stuk kan in de toekomst een regionale aansluiting richting grootgebruikers worden aangesloten. Daarnaast wordt er onderzocht of er nieuwe afsluiterlocaties moeten worden toegevoegd om hiermee aansluitingen voor afnemers te creëren. Andere afsluiters worden aangepast zodat ze geschikt zijn voor waterstof.

Afbeelding 3 - voorbeeld van een omheinde afsluiterlocatie.

Nieuwbouw zes afsluiterlocaties

Op het tracé van de A-665 worden zes nieuwe afsluiterlocaties gebouwd. Deze afsluiterlocaties worden vanuit het oogpunt van potentiële klantaansluitingen geïnitieerd, maar zijn vanuit technisch oogpunt niet noodzakelijk.

De nieuwe afsluiterlocaties die worden gerealiseerd zijn gelegen:

- nabij Reuver
- nabij Roermond
- nabij Echt (Limburg)
- nabij Einighausen of aanpassing Sanderbout
- nabij Schinnen
- eindschema bij OSH Chemelot

Bij Reuver, Roermond, Echt en Einighausen of Sanderbout is de locatie nog niet vastgesteld en zijn er zoekgebieden vastgesteld. In een latere fase in de projectprocedure wordt er een locatie gekozen.

Gebruik van hoofdleiding A-665 voor de ombouw

Gasunie heeft nu het voornemen om de bestaande aardgasleiding A-665 te gebruiken voor het transport van waterstof met een nieuwbouwgedeelte van 16,5 km voor de waterstofleiding. Bij gebruik van deze leiding moeten er 11 bestaande afsluiterlocaties worden aangepast. Het tracé van deze leiding is te zien op afbeelding 2.

Op dit moment bestaat er nog de mogelijkheid dat de aardgasleiding A-578, die vlak naast de A-665 ligt, voor het transport van waterstof wordt gebruikt. In dat geval zal de A-665 voor aardgas gebruikt blijven worden. In dat geval is de leiding die nieuw aangelegd wordt tussen Melick en Hommelhof dan voor het transport van aardgas en niet voor waterstof. Gasunie Transport Services (GTS) is verantwoordelijk voor aanleg en beheer van aardgasleidingen. De nieuw aan te leggen leiding valt dan onder de verantwoordelijkheid van GTS. GTS is dan de (mede)opdrachtgever en initiatiefnemer, niet Hynetwork.

De beide leidingen (A-665 en A-578) liggen parallel in dezelfde buisleidingenstrook en de werkzaamheden voor de aanleg van het nieuwe leidingdeel blijven gelijk. Omdat in beide scenario's sprake is van dezelfde werkzaamheden (hergebruik en nieuwbouw), verwachten we geen verschillen in de effecten van de leidingen op ruimte en milieu.

Nieuwbouw Melick-Hommelhof

Voor de nieuwbouwleiding tussen Melick en Hommelhof volgt Hynetwork de PEH-strook. De nieuw te bouwen leiding heeft een diameter van 48 inch (122 cm). Op sommige locaties bestaat de kans dat de leiding om technische redenen niet in de PEH-strook kan worden gelegd. In die gevallen zal worden gezocht naar mogelijkheden in de buurt van de PEH-strook. Dit speelt onder andere bij het Roerdal, het Munnichsbos, het AZC bij Echt en de aansluiting van afsluitstation Hommelhof. Voor bijvoorbeeld landschappelijke inpassing, waterkruising, of om het kappen van bomen of kruisingen van wegen of bebouwing te voorkomen, kijken we op sommige plekken ook naar mogelijkheden buiten de PEH-strook omdat de leiding daar ruimtelijk gezien mogelijk beter past. Mocht er bijvoorbeeld gestuurde boring op diepte worden toegepast, dan is er meer ruimte nodig om de "bocht te kunnen maken" dan de PEH-strook nu biedt.

Nieuwbouw aftakking naar Chemelot

Richting Chemelot komt er een aansluiting vanuit de hoofdleiding naar het ontvangstation Hydrogen. Deze leiding heeft een diameter van 24 inch (64 cm). Voor de aansluiting richting Chemelot hebben we in deze fase van het project een breder zoekgebied bekeken. Er zijn twee mogelijke routes naar Chemelot die nu onderzocht worden:

- Variant Einighausen is de noordelijk route op afbeelding 4 op de volgende pagina.
- Variant Sanderbout is de zuidelijke route op afbeelding 4.

In bijlage 1 vindt u duidelijkere afbeeldingen van de routes.

Afbeelding 4 - schematische weergave van de mogelijke routes die Hynetwork ziet voor de nieuwbouwleiding tussen Einighausen/Sanderbout en Chemelot.

- **Mogelijke verlegging ten westen van Toverland.**
Gasunie Transport Services (GTS) is met Toverland, gemeente Horst aan de Maas en de provincie Limburg in gesprek over een studie naar het eventuele verleggen van drie bestaande gasleidingen die nu onder de parkeerplaats van Toverland doorlopen. Toverland wil in de toekomst uitbreiden en vraagt nu aan GTS of deze buisleidingen kunnen worden verplaatst richting het westen zodat ze niet in de weg staan met de uitbreidingsplannen voor Toverland.
Het projectteam van *Waterstofnetwerk Limburg* sluit aan bij deze gesprekken omdat één van de eventueel te verleggen buisleidingen voor waterstof zal worden gebruikt. De eventuele verplaatsing van deze buisleiding kan daarom ook worden gezien als een mogelijk alternatief voor dit deel van het tracé voor *Waterstofnetwerk Limburg*. De procedurele samenhang van de eventuele verplaatsing tot de procedure voor het waterstofproject zal daarom ook worden onderzocht. Het is nu nog onbekend wat de locatie wordt van deze eventuele verlegging.

2.2 De rol van het project in de energietransitie

Bijdrage aan de energietransitie

De Europese Unie streeft ernaar om de CO₂-uitstoot in 2030 met 55% te verminderen en uiterlijk in 2050 volledig CO₂-neutraal te zijn. Nederland speelt hierin een belangrijke rol en draagt bij aan deze gezamenlijke ambitie.

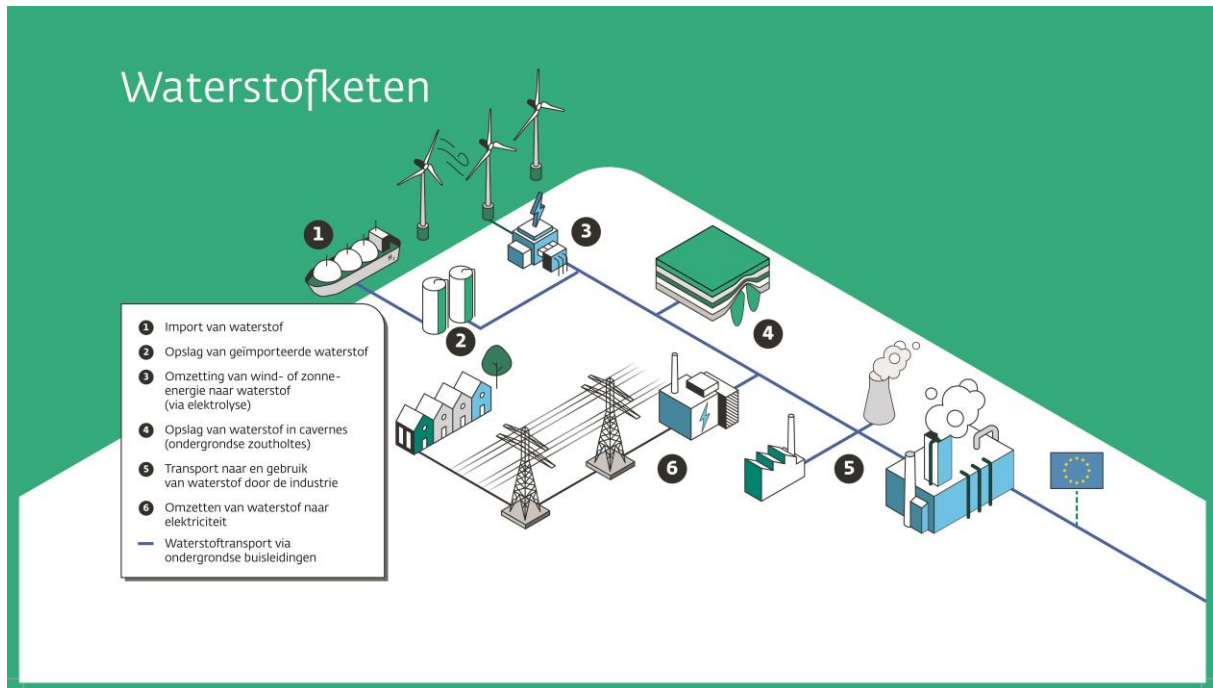
Het kabinet heeft de [Kabinetsvisie waterstofdragers](#) opgesteld waarin de noodzaak voor een nationale waterstofinfrastructuur staat beschreven. In het [Nationaal Plan Energiesysteem \(NPE\)](#) staat de kabinetsvisie beschreven over hoe een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem in 2050 er uitziet en wat er nodig is om daar te komen. CO₂-vrije waterstof speelt daarin een belangrijke rol.

De industrie in Nederland is verantwoordelijk voor zo'n 25% van de landelijke CO₂-uitstoot. Met wind- en zonne-energie is verduurzaming in de zware industrie niet volledig mogelijk. CO₂-vrije waterstof is voor deze zware processen wel geschikt als brand- en grondstof en daarom onmisbaar. Door het gebruik van CO₂-vrije waterstof als grondstof en brandstof kan de uitstoot in de industrie verder worden afgebouwd.

Waterstofnetwerk Nederland is toegankelijk voor alle waterstof, maar zal meebewegen van gewone, via CO₂-arme, naar CO₂-vrije waterstof. Zo draagt het transportnetwerk voor waterstof bij aan het halen van de klimaatdoelstellingen van Nederland. Hynetwork heeft in 2022 de opdracht van de overheid gekregen om het landelijke waterstofnetwerk voor waterstof aan te leggen.

Gebruikers van het waterstofnetwerk

Het waterstofnetwerk dat aangelegd wordt door Hynetwork is in eerste instantie bedoeld voor het transport van waterstof van en naar grote, industriële gebruikers. De gebruikers van het waterstofnetwerk kunnen zowel producenten en importeurs als afnemers zijn. De productie van waterstof gebeurt met behulp van elektrolyzers, installaties waarmee waterstof gemaakt kan worden. Naast lokale productie door middel van elektrolyse is ook import van waterstof per schip via de havens voorzien. Ook deze waterstof kan in het landelijk netwerk worden ingevoerd. Afnemers zijn vooralsnog energie-intensieve industrieën, die waterstof gaan gebruiken als grondstof of brandstof, in plaats van aardgas. Het is de bedoeling dat het netwerk in de toekomst kan worden uitgebreid voor nieuwe gebruikers. Zie afbeelding 5 met de gehele waterstofketen, van productie naar transport en naar de industrie.

Afbeelding 5 – Weergave van de waterstofketen.

Voorlopig worden huishoudens nog niet door middel van regionale netwerken aangesloten op waterstof. Voor verwarmen, douchen en koken zijn er al geschikte duurzame alternatieven, zoals bijvoorbeeld elektrisch verwarmen. Voor andere sectoren, zoals de energie-intensieve industrie, is CO₂-vrije waterstof de enige manier om te verduurzamen. CO₂-vrije waterstof zal daarom in eerste instantie vooral in die sectoren worden gebruikt waar, ook op de lange termijn, geen ander duurzaam alternatief is.

2.3 Wie zijn er bij het project betrokken?

Hynetwork is een 100% dochteronderneming van Gasunie en is de initiatiefnemer van *Waterstofnetwerk Limburg*. Hynetwork ontwerpt de routes van de buisleiding, maakt het technisch ontwerp, en is verantwoordelijk voor de milieueffectrapportage, integrale effectenanalyse en vergunningaanvragen. Ook is Hynetwork verantwoordelijk voor de aanleg van het waterstofnetwerk en zal na aanleg de beheerder van dit netwerk zijn.

Gasunie Transport Services (GTS), de landelijke beheerder van het gastransportnetwerk, speelt een deel van zijn leidingen vrij voor inzet in het waterstofnetwerk en draagt deze over aan Hynetwork. Indien een andere dan aardgasleiding dan de A667 voor waterstof zal worden gebruikt, zal GTS verantwoordelijk zijn voor het nieuwe leidingdeel tussen Melick en Hommelhof (zie afbeelding 2).

Het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) is verantwoordelijk voor het beleid rondom de energietransitie en waterstof. KGG coördineert de procedures voor de benodigde besluiten en vergunningen, wat uiteindelijk leidt tot het projectbesluit over het voornemen, te nemen door de betrokken ministers (KGG en VRO). Daarnaast initieert en faciliteert KGG de afstemming met andere betrokken ministeries zoals het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur dat betrokken is rond onder andere vergunningverlening. Een ander betrokken ministerie is dat van Infrastructuur en Waterstaat, dat gaat over veiligheid en beheer van ondergrondse infrastructuur, waaronder buisleidingen.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is een uitvoerende dienst van het ministerie van KGG en ondersteunt het ministerie met de coördinatie van de vergunningverlening en met de informatievoorziening en communicatie rondom de procedure.

De *projectprocedure* verloopt in afstemming met regionale bestuursorganen. Zij worden betrokken vanwege zorgvuldige ruimtelijke inpassing, communicatie richting belanghebbenden en vergunningverlening. En in het kader van participatie worden verschillende partijen in de directe omgeving van het project betrokken. Het gaat om organisaties of personen die mogelijk belangen hebben bij of ideeën hebben over de ligging van deze toekomstige leiding. Zij moeten bijvoorbeeld vergunningen verlenen, zijn grondeigenaar of hebben andere projecten of belangen die raakvlakken hebben met dit project.

Een eerste inventarisatie van deze omgevingspartijen staat hieronder. We verwachten dat deze lijst in de loop van de procedure langer wordt. Indien u organisaties of personen kent waarvan u denkt dat zij betrokken moeten worden, horen we dat graag. In paragraaf 3.7 leest u hoe u kunt reageren.

Provincies	Gemeenten	Waterschappen
Provincie Noord-Brabant	Oss	Waterschap Aa en Maas
Provincie Limburg	Maashorst	Waterschap Limburg
	Land van Cuijk	
	Venray	
	Horst aan de Maas	
	Peel en Maas	
	Venlo	
	Beesel	
	Roermond	
	Roerdalen	
	Echt-Susteren	
	Sittard-Geleen	
	Beekdaelen	

Omgevingsdiensten	Rail-, weg-, vaarweg- en waterbeheerders	Veiligheidsregio's
OD Brabant- Noord	Rijkswaterstaat	VR Brabant- Noord
OD Limburg- Noord	ProRail	VR Limburg- Noord
OD Zuid-Limburg		VR Zuid- Limburg

Omwonenden en omliggende bedrijven	Maatschappelijke en professionele organisaties	Overig
Grondeigenaren en gebruikers van gronden	Beheerders Natura 2000-gebieden in omgeving	Enexis
Bewoners langs de route	Natuur- en Milieufederatie Limburg	Gasunie Transport Services
Bedrijven langs de route	Limburgs Landschap	TenneT
Lokale belangengroepen	St. Jules Gerards (Munnichsbos)	Brabant Water
Overige personen die zich bij dit project betrokken voelen	Staatsbosbeheer	WML
	LTO	Sitech
	Graetheide comité	
	St. Dorpsplatform Guttecoven	
	St. Dorpsplatform Limbricht	

Tabel 1- een eerste overzicht van omgevingspartijen die we willen betrekken.

2.4 Samenhang met andere projecten

Het ministerie van KGG en Hynetwork zijn zich ervan bewust dat in de omgeving van *Waterstofnetwerk Limburg* mogelijk nog andere ruimtelijke ontwikkelingen spelen. Er zijn veel projecten gaande in het kader van de energietransitie, onder andere:

- Waterstofnetwerk Oost-Nederland: in Ravenstein sluit de waterstofleiding van Waterstofnetwerk Limburg aan op de waterstofleiding van Waterstofnetwerk Oost-Nederland.
- Het realiseren van een CO₂-leiding van de Delta Rhine Corridor Oost (DRC) tussen Boxtel en Venlo
- TenneT 380 kV hoogspanningsstation Graetheide;
- Ondergronds brengen van 150 kV tracé van Geleen-Lutterade naar Graetheide;
- Tijdelijke hoogspanningsleidingen 150 kV station ten behoeve van Chemelot;
- Zonnepark-initiatieven in verschillende gemeenten waarbij tevens wordt gedacht aan de bouw van een elektrolyser;

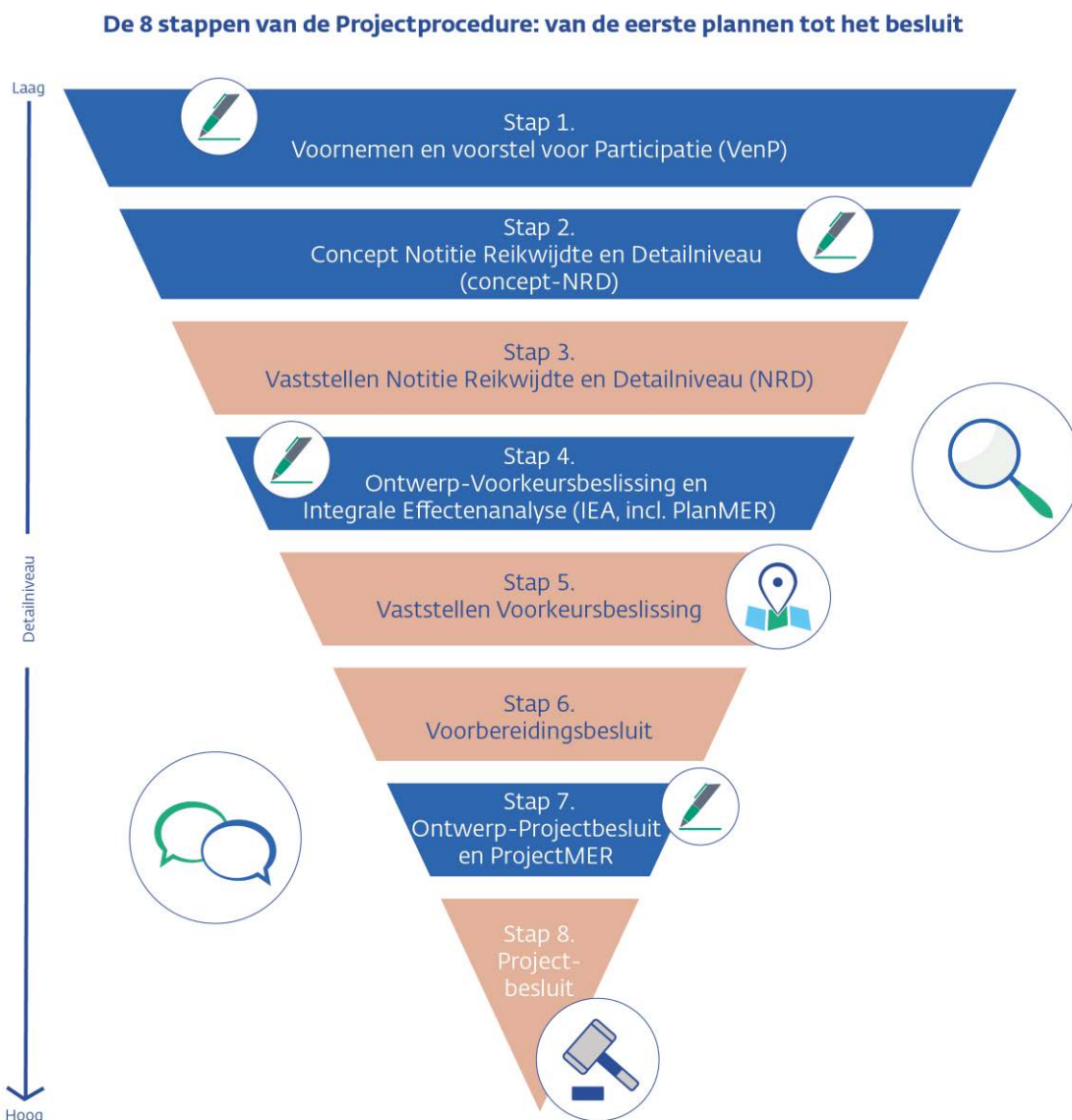
Ook zijn er mogelijke infrastructurele projecten van Rijkswaterstaat of infrastructurele ontwikkelingen die meer regionaal of lokaal zijn. Het ministerie van KGG en Hynetwork gaan de ruimtelijke inpassing van *Waterstofnetwerk Limburg* in samenhang en in afstemming met alle andere ruimtelijke plannen en ontwikkelingen in het gebied verkennen en gaan hierbij regionale overheden en andere belanghebbenden betrekken.

2.5 Projectprocedure

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Rijksenergieprojecten (waaronder Waterstofnetwerk Limburg) doorlopen onder deze wet de Projectprocedure. De Projectprocedure leidt tot een *projectbesluit*. Een *projectbesluit* kan:

- het *omgevingsplan* wijzigen met regels die nodig zijn voor het uitvoeren, in werking treden of in stand houden van het project;
- in sommige gevallen als omgevingsvergunning worden vastgesteld.

Deze *projectprocedure* bestaat uit meerdere stappen, zoals weergegeven in afbeelding 6.

Afbeelding 6 - schematische weergave van de projectprocedure

De *projectprocedure* bestaat uit twee fasen: een *verkenningfase* en een *planuitwerkingsfase*.

Verkenningfase (stappen 1 t/m 5)

In de verkenningfase worden de verschillende mogelijkheden voor routes en locaties onderzocht. De procedure start met bekendmaking van het *Voornemen en het voorstel voor Participatie* (hoe de omgeving wordt betrokken). Dat is dit document. Op basis van adviezen en inbreng uit de omgeving wordt het voorstel voor het onderzoeksplan opgesteld (*de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau*). Dit voorstel wordt ter inzage gelegd en op basis van de reacties definitief gemaakt (*de Notitie Reikwijdte en Detailniveau*). Hierna worden onderzoeken gedaan naar onder andere milieu, kosten, haalbaarheid en toekomstvastheid.

De resultaten van deze onderzoeken worden uitgewerkt in een *milieueffectrapport* (MER) en *Integrale effectenanalyse* (IEA). De vergelijking van alternatieven in het plan-MER wordt gebruikt om de *voorkeursbeslissing* te kunnen nemen. Het MER dient ook als onderbouwing bij de volgende formele besluiten (zoals het *projectbesluit* en vergunningen). De *milieueffectrapportage* helpt daarmee de ministers om het milieubelang in hun besluitvorming goed mee te laten wegen.

Aan het eind van de verkenningfase (beoogd begin 2028) maakt de minister van Klimaat en Groene Groei, samen met de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) een keuze voor de route van het project (*Voorkeursbeslissing*). Hierbij wordt rekening gehouden met de belangen van de omgeving.

Planuitwerkingsfase (stappen 6 t/m 8)

Na het vaststellen van de route begint de *planuitwerkingsfase*. In deze fase kan de route voor het project voor een periode van anderhalf jaar worden gereserveerd (*Vorbereidingsbesluit*) en in meer detail uitgewerkt. In het project-MER worden er gedetailleerdere onderzoeken gedaan voor de gekozen locatie naar milieu, techniek en kosten. Op basis daarvan worden het projectbesluit en de vergunningen en ontheffingen opgesteld. Deze liggen ter inzage (*Ontwerpbesluiten*), voordat ze definitief worden. Het *Projectbesluit* (beoogd eind 2029) wordt door de minister van Klimaat en Groene Groei (KGG) in overeenstemming met de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) genomen. De vergunningen en ontheffingen worden opgesteld door de betreffende bevoegde gezagen.

De onafhankelijke *Commissie voor de milieueffectrapportage* (Commissie mer) wordt gevraagd zowel over *de concept-NRD* (stap 2) als over de inhoud en kwaliteit van het plan- en project-MER te adviseren.

In de procedure zijn er verschillende momenten waarop het mogelijk is om mee te denken en te reageren op de plannen. U kunt hier meer over lezen in hoofdstuk 3 'Participatie'.

Meer informatie over de projectprocedure vindt u hier: [Projectprocedure Rijksenergieprojecten | RVO.nl](https://projectprocedure.rijksenergieprojecten.nl/RVO.nl)

Meer informatie over de verschillende projecten die onderdeel uitmaken van het landelijk waterstofnetwerk vindt u op de website van [Hynetwork](https://hynetwork.nl).

3 HET VOORSTEL VOOR PARTICIPATIE

Met participatie bedoelen we het betrekken van en het communiceren met omwonenden, bedrijven, belangengroepen, maatschappelijke organisaties en overheden in de omgeving. Dit *voorstel voor participatie* maakt duidelijk hoe we de omgevingspartijen willen betrekken bij het project *Waterstofnetwerk Limburg* en hoe de communicatie verloopt.

3.1 Waarom participatie?

De aanleg van een waterstofnetwerk door een groot deel van Limburg heeft invloed op de omgeving, zowel tijdens de aanleg als in de fase dat het netwerk in gebruik is. Het is daarom belangrijk om in de voorbereiding zorgvuldige afwegingen te maken en omgevingsbelangen mee te nemen in de keuze van de route van de leiding en de wijze van aanleg.

De uiteindelijke keuze voor de ligging van de leiding is afhankelijk van onder andere de beschikbaarheid van ruimte. We werken aan een zorgvuldige ruimtelijke inpassing met zo min mogelijk ruimtelijke impact, onder meer door het toepassen van de uitgangspunten genoemd in hoofdstuk 2.1 op pagina 9 en 10. Ook het effect van de aanleg van de leiding op de natuur, het milieu en de omgeving speelt een rol. Door middel van onderzoek voorafgaand aan het maken van het ontwerp en het opstellen van passende maatregelen wordt hier rekening mee gehouden. Daarnaast wegen de kosten van aanleg en de kans dat de leiding daar ook in de verre toekomst kan blijven liggen mee in de uiteindelijke keuze. We kijken in de zoektocht naar de beste route dus naar veel aspecten.

Om een goede afweging te kunnen maken, is het nodig om al in een vroeg stadium te weten welke omgevingsbelangen en ontwikkelingen er zijn. Wij vragen omgevingspartijen daarom om mee te denken en gebiedskennis, ideeën en oplossingen aan te dragen. Zo kunnen we een goede afweging maken en beter rekening houden met belangen en wensen van betrokken personen en partijen. Daarnaast neemt door samenwerking meestal begrip voor elkaars belangen en standpunten toe. Soms blijken er ook andere initiatieven of ontwikkelingen naar voren te komen die we kunnen combineren met dit project.

Op basis van dit *Voornemen en voorstel voor Participatie* en de reacties die we daarop krijgen, stellen we een *participatieplan* op. Dit plan passen we tussentijds regelmatig aan op basis van nieuwe inzichten of ideeën.

3.2 Uitgangspunten voor de participatie

Participatie kan op veel manieren ingericht worden en de mate van invloed die u kunt hebben, verschilt per fase, per belanghebbende en per onderdeel. Een aantal uitgangspunten die wij hanteren in de participatie zijn:

1. *We verzamelen wensen, kansen en zorgen uit de omgeving direct bij de start van het project*

Door in een vroeg stadium contact te leggen met alle omgevingspartijen, inventariseren we ook al vroeg de belangen. Dit stelt iedereen in staat om direct een mening en ideeën te geven. Het zorgt er ook voor dat wij de belangrijkste kwesties en kansen vroegtijdig boven tafel hebben en kunnen bespreken met de omgevingspartijen.

2. *We motiveren de keuzes die we maken goed*

Informatie over het project en het proces om te komen tot een route voor de waterstofleiding delen we actief. We maken keuzes op basis van zorgvuldige afwegingen. We laten zien hoe we de omgevingsbelangen hierin hebben betrokken en wat deze keuzes betekenen. Daarin maken we duidelijk wat wel en niet kan en waarom.

3. *We sluiten met de participatie aan bij de fase in de projectprocedure*

Om tot een vastgestelde route voor de waterstofleiding door Limburg te komen, doorlopen we de stappen van de *projectprocedure*. Deze staan beschreven in paragraaf 2.5.

De mate van participatie verschilt per stap en is afhankelijk van de fase waarin het project zit en de relevantie voor belanghebbenden. In deze eerste stap bijvoorbeeld (de publicatie van het *Voornemen en voorstel voor Participatie (VenP)*) worden provincies en gemeenten actief betrokken en heeft de bewonerscommunicatie vooral een informatief karakter waarbij eenieder ook reactie kan geven op het VenP. Bij de volgende stap, de *concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD)*, worden belangenorganisaties en burgers opnieuw betrokken. Zowel bij het VenP als bij de concept-NRD doen we dat onder andere door het organiseren van informatiebijeenkomsten.

4. We hanteren een heldere taakverdeling

KGG en Hynetwork doorlopen samen de *projectprocedure*. Hynetwork is daarbij uw aanspreekpunt voor vragen over het project, zoals de route en alle technische, omgevings- en andere aspecten die bij dit project samenkomen. KGG is uw aanspreekpunt voor vragen over de *projectprocedure* en de besluitvorming.

3.3 Welke groepen worden betrokken?

We betrekken de personen en partijen van wie de belangen beïnvloed kunnen worden door het project *Waterstofnetwerk Limburg* óf die belangrijk zijn voor het vinden van een route voor de leiding en de vergunningverlening van het project.

Wij onderscheiden de volgende vijf groepen

1. **Omwonenden en omliggende bedrijven:** iedereen die dicht bij de route woont, verblijft of werkt en daarom vragen of zorgen heeft. Ondernemers (bedrijven en beroepen) die in de nabijheid van het project hun bedrijf uitoefenen.
2. **Grondeigenaren en grondgebruikers:** met de betrokken grondeigenaren en -gebruikers langs het tracé, waaronder ook gebruikers van bijvoorbeeld een spoorweg of vaarweg, zal contact op worden genomen om het voornemen toe te lichten en om afspraken te maken over het verkrijgen van toestemming voor het betreden van percelen voor het doen van onderzoeken en over het sluiten van zakelijke rechten voor het mogen gebruiken van de gronden;
3. **Lokale belangengroepen:** belangengroepen die zich zorgen maken over de leefbaarheid in het gebied en aandacht vragen voor onderwerpen zoals gezondheid, natuur, milieu en veiligheid.
4. **Professionele en maatschappelijke organisaties:** dit zijn burgers en maatschappelijke organisaties die zich (los van de locatie) inhoudelijk betrokken voelen. Dit betreft bijvoorbeeld vertegenwoordigers van grondeigenaren en kabel/leiding-exploitanten maar ook organisaties die zich sterk maken voor natuur en milieu of beheerders van recreatiegebieden.
5. **Bestuurs- en overheidsorganen:** het gaat hier om overheden op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Denk daarbij aan provincies, gemeenten, waterschappen, omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en weg-, water- en railbeheerders.

De belangen en vragen van deze groepen verschillen van elkaar, maar ze zijn voor ons allemaal belangrijk om het project goed te kunnen uitvoeren. In paragraaf 2.3 vindt u een eerste inventarisatie van partijen die we actief willen betrekken.

3.4 Waar kunt u over meedenken?

Wij zijn graag duidelijk over de verwachtingen die betrokkenen kunnen hebben over hun rol en invloed op het ontwerp. Het project staat nu helemaal aan het begin en de informatie is nog erg algemeen. Wij nodigen u uit om uw inzichten te geven over de lokale situatie die relevant is voor dit project, eventuele kansen die u ziet of zorgen die u heeft over *Waterstofnetwerk Limburg*. Ook horen we graag welke belangen mogelijk door het project geraakt worden. Als u nu al andere oplossingen ziet dan de nieuwbouwroutes die in paragraaf 2.1 getoond worden, horen we dat ook graag. Daarbij horen wij graag uw mogelijke alternatieven voor nieuwbouwdelen van het tracé. Voor de ombouw van bestaande aardgasleidingen zijn in principe geen alternatieve routes noodzakelijk. Daarnaast horen we graag van u of u zich kunt vinden in de wijze waarop wij de omgeving willen betrekken bij het proces.

We vragen u om bij het aandragen van mogelijke nieuwe, andere oplossingen, ideeën, zorgen, suggesties of aandachtspunten rekening te houden met de uitgangspunten zoals in hoofdstuk 2 zijn beschreven. U kunt nu, maar ook nog tijdens de terinzagelegging van de *concept-NRD*, nieuwe oplossingen aandragen. Dan kunnen wij deze nog beoordelen en eventueel meenemen in de *integrale effectenanalyse (IEA)* en de *plan-MER*. Wij verwachten de *concept-NRD* in de tweede helft van 2026 ter inzage te leggen.

In paragraaf 3.7 leest u hoe en waar u uw reactie kunt indienen.

3.5 Verschillende momenten van participatie

De wijze en de mate van participatie wordt per stap bepaald. U kunt op vier momenten in de *projectprocedure* formeel reageren op onze plannen (zie ook paragraaf 3.6):

- Stap 1: op deze kennisgeving *Voornemen en voorstel voor Participatie (VenP)*
- Stap 2: op de *concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD)*
- Stap 4: op de *concept-voorkeursbeslissing en integrale effectenanalyse (IEA)* (inclusief *plan-MER*)
- Stap 7: op het *ontwerp-projectbesluit, overige ontwerpbesluiten (zoals ontwerp-vergunningen)* en *project-MER*

In deze paragraaf leest u hoe de participatie in stap 1 en 2 in elkaar zit. Vóór stap 2 maken we een *participatieplan* waarin we uw reactie op dit voorstel voor participatie mee kunnen nemen. Tussentijds bekijken we bij elke formele procedurestap of we de manier van participatie moeten bijstellen. Als dat nodig is, passen we het *participatieplan* uit stap 2 dan ook aan.

Stap 1: Voornemen en voorstel voor Participatie

In deze stap maken we bekend dat we het voornemen hebben een verkenning uit te voeren naar de realisatie van een waterstofnetwerk in Limburg tussen Ravenstein en Schinnen en de aansluiting naar Chemelot. Wij nodigen u uit om hierop te reageren.

Doelen participatie stap 1:

- de omgeving informeren over het project, de uitgangspunten die we hanteren en een voorstel doen voor de participatie erover;
- ophalen van relevante omgevingsinformatie en ontwikkelingen, ideeën, kansen en zorgen uit de omgeving over het project en de mogelijke routes voor de leiding;
- ophalen van ideeën, kansen en zorgen voor de inrichting van de participatie voor het project.

Voorstel activiteiten:

Activiteit	Toelichting	Voor wie
Individuele gesprekken met toelichting op	Gesprekken om het voornemen bekend te maken, maar ook om te verzamelen op welke manier we andere	Gemeenten, provincies, waterschappen, omgevingsdiensten en

<i>Voornemen en voorstel voor Participatie</i>	belanghebbenden (omwonenden, bedrijven, bouwinitiatieven etc.) het beste kunnen benaderen en betrekken.	veiligheidsregio's en relevante maatschappelijke organisaties.
Ambtelijke werkgroep	Ambtelijke afstemming over het <i>Voornemen en voorstel voor Participatie</i> (KGG en Hynetwork)	Betrokken gemeenten, provincies en Eventueel waterschappen
Bestuurlijk overleg	Bestuurlijke afstemming over het <i>Voornemen en voorstel voor Participatie</i> . (KGG en Hynetwork)	Betrokken gemeenten, provincies en eventueel waterschappen
Communicatiewerkgroep	Werkgroep waarin KGG en Hynetwork contact leggen met communicatieafdelingen van betrokken overheden, concrete voorstellen doen voor informatievoorziening richting inwoners en waarin de betrokken overheden aandachtspunten, wensen en ideeën over communicatie kunnen aandragen.	Communicatiemedewerkers betrokken gemeenten en provincies
Terinzagelegging <i>Voornemen en voorstel voor Participatie</i>	Het <i>Voornemen en voorstel voor Participatie</i> wordt gepubliceerd op de projectpagina van Bureau energieprojecten. Er is zes weken lang mogelijkheid om te reageren en ideeën, zorgen en kansen aan te dragen.	Iedereen
Online informatiebijeenkomst	Tijdens de inspraakperiode is er een online informatiebijeenkomst over Waterstofnetwerk Limburg, georganiseerd door RVO in opdracht van KGG en samen met Hynetwork.	Iedereen
Inloopbijeenkomsten	Tijdens de inspraakperiode zijn er over de route waar een nieuwbouwleiding komt te liggen een of meerdere (regionaal georganiseerde) inloopbijeenkomsten waar medewerkers van KGG en Hynetwork aanwezig zijn om u meer informatie te geven en uw vragen te beantwoorden. RVO organiseert deze bijeenkomsten.	Iedereen

Resultaat: de reacties die het projectteam van Waterstofnetwerk Limburg krijgt (KGG en Hynetwork), beantwoorden we in een Reactienota. Hierin staat per reactie die we ontvangen hebben hoe we er mee omgaan en of we deze mee kunnen nemen in de *concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD)* of in het *participatieplan* voor de volgende fase. De *Reactienota* publiceren we gelijktijdig met de *concept-NRD*.

De reacties die eerder zijn ingediend op het VenP bij het project Delta Rhine Corridor zijn al beantwoord (zie [Reactienota DRC](#) van 2023).

Stap 2: conceptnotitie reikwijdte en detailniveau (concept-NRD)

In de *concept-NRD* staat welke tracés onderzocht gaan worden en wat we daarvoor tot in welk detail willen onderzoeken. U kunt hierbij denken aan de effecten van licht en geluid tijdens de aanleg van het netwerk, de veiligheid van de leiding zelf ten opzichte van de omgeving of de mate waarin de leiding mogelijk nadelige effecten heeft op de natuur. Bij het opstellen van de *concept-NRD* nemen we de reacties op het VenP mee. We leggen de *concept-NRD* ter inzage: dan heeft u de mogelijkheid om hierop te reageren.

Doelen participatie stap 2:

- Iedereen informeren over de routes die we gaan onderzoeken, welke thema's we meenemen in het onderzoek en hoe diep het onderzoek gaat.
- Actieve bijdrage vragen van betrokken lokale en regionale overheden, netbeheerders en professionele belangengroepen om te horen of er sprake is van andere kansrijke route-alternatieven en of we de juiste zaken onderzoeken.
- (lokale) Kennis ophalen en informatie verzamelen als input voor te maken keuzes.

Activiteiten:

Activiteit	Toelichting	Voor wie
Ambtelijke werkgroepen en bestuurlijke overleggen Communicatiewerkgroep	Ambtelijke en bestuurlijke afstemming over de <i>concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau</i> . Afstemming over hoe de <i>concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau</i> onder de aandacht te brengen van inwoners.	Betrokken gemeenten, provincies en waterschappen Communicatiemedewerkers betrokken gemeenten en provincies
Werksessies in het gebied	Deze werksessies zijn erop gericht om informatie op te halen over: - aandachtspunten en belangen; - gebiedsontwikkelingen en gebiedswaarden; - kansen en knelpunten; - oplossingen voor knelpunten - ontwikkeling van route-alternatieven; - de wensen en mogelijkheden om invulling te geven aan participatie in de volgende fase.	Betrokken lokale en regionale overheden, regionale netbeheerders en professionele belangengroepen
Inloopbijeenkomsten voor grondeigenaren en -gebruikers	Voor de terinzagelegging van de <i>concept-NRD</i> organiseren we inloopbijeenkomsten voor grondeigenaren en -gebruikers waar mogelijke routes doorheen lopen.	Perceeleigenaren- en gebruikers
Persoonlijke gesprekken en presentaties	Naast (individuele) gesprekken kan er ook behoefte zijn aan andere informatie. We stemmen samen af wat de wensen zijn en kunnen dan bijvoorbeeld langskomen om een presentatie te geven.	Betrokken overheden en andere omgevingspartijen
Inloopbijeenkomsten voor breed publiek	Rond de terinzagelegging organiseren we inloopbijeenkomsten. Het doel van deze bijeenkomsten is de <i>concept</i>	Iedereen

Notitie Reikwijdte en Detailniveau toe te lichten. Er is informatie over het project en de procedure en u kunt in gesprek gaan met medewerkers van KGG en Hynetwork. Ook kunt u tijdens de bijeenkomsten reacties achterlaten.

Online informatiebijeenkomst	Rond de terinzagelegging organiseren we een online informatiebijeenkomst. Het doel van deze bijeenkomst is de <i>concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau</i> toe te lichten.	Iedereen
Terinzagelegging <i>concept-NRD</i> en participatieplan	Mogelijkheid tot reageren op in de plan-MER te onderzoeken kansrijke routealternatieven en wijze van onderzoek (reikwijdte en detailniveau). Dit wordt tijdig aangekondigd via diverse kanalen en communicatiemiddelen	Iedereen

Resultaat: de reacties die we krijgen verwerken we in een Reactienota. Hierin staat per reactie die we ontvangen hebben hoe we er mee omgaan en of we deze mee kunnen nemen in het participatieplan voor de volgende fase of in de *Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)*. De Reactienota publiceren we *gelijktijdig met de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)*.

3.6 Communicatie

Voor onze communicatie is onze ambitie dat het voor iedereen in de omgeving duidelijk is wie we zijn, wat we doen, waarom we dat doen en op welke manier de omgeving hierin betrokken zal gaan worden. We streven naar duidelijk en begrijpelijk taalgebruik en tijdige communicatie. We zijn bereikbaar en benaderbaar, zodat iedereen met vragen, zorgen en andere inbreng bij ons terecht kan.

Hynetwork is als initiatiefnemer het aanspreekpunt voor inhoudelijke vragen. Het ministerie van Klimaat en Groene Groei is als bevoegd gezag aanspreekpunt voor vragen over de procedure en de besluitvorming van het project.

Communicatiekanalen

We informeren iedereen vanaf het begin van het traject en dat doen we op de volgende manier:

- We publiceren een kennisgeving van dit *Voornemen en voorstel voor Participatie* in de Staatscourant en plaatsen een advertentie in diverse lokale en regionale media. De kennisgeving is de formele aankondiging van de start van het project en de *projectprocedure*.
- De projectpagina [waterstofnetwerk Limburg op de website van RVO](#). Op deze website vindt u vanaf nu alle informatie over het formele besluitvormingsproces, waaronder de stukken die gepubliceerd worden. Denk hierbij aan de (*concept*-)NRD, *ontwerpbesluiten*, *milieueffectrapport*, *adviezen van de Commissie voor de milieueffectrapportage* en updates van de *participatieplannen*.
- Informatie over het project delen we via de [projectpagina](#) op de website van Hynetwork. Hier kunt u zich ook inschrijven voor de digitale nieuwsbrief. Zo blijft u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen van het project bij u in de buurt.

- Veel algemene informatie over de aanleg van een landelijk waterstofnetwerk vindt u ook op de [website van Hynetwork](#). Hier leggen we uit wat de rol van waterstof is in de energietransitie, waarom we een landelijk netwerk realiseren en hoe we dat doen.
- Meer informatie over de energietransitie in Nederland en welke projecten er plaatsvinden, vindt u op www.energieprojectennederland.nl
- We hebben overleggen met omgevingspartijen zoals provincies, gemeenten, waterschappen, veiligheidsregio's, omgevingsdiensten en belangenorganisaties. Met een aantal van deze partijen hebben we ook een werkgroep communicatie. Deze adviseert ons over lokale belangen en de organisatie van de communicatie en participatie.
- Rond de terinzagelegging van het *Voornemen en voorstel voor Participatie* organiseren we inloopbijeenkomsten voor belanghebbenden en geïnteresseerden uit de omgeving. Het doel van deze bijeenkomsten is het *Voornemen en voorstel voor Participatie* toe te lichten, vragen te beantwoorden en in gesprek te gaan met aanwezigen over hun zorgen en over lokale situaties.
- In overleg met provincies en gemeenten waar het netwerk komt te liggen, maken we mogelijk nog gebruik van andere, lokale communicatiemiddelen die zij ons aanraden.

3.7 Hoe kunt u reageren?

In de vorige hoofdstukken zijn het *voornemen* om te komen tot een waterstofleiding door Limburg en het *voorstel voor participatie* toegelicht. We horen graag wat u van de plannen vindt.

U kunt op onze plannen reageren. Meer informatie over hoe u dit kunt doen, vindt u op de [website van RVO](#).

3.8 Wat gebeurt er met uw inbreng?

Alle reacties op het VenP worden door het projectteam van Hynetwork en KGG beoordeeld op basis van de voorwaarden die beschreven staan in het voornemen (paragraaf 2.3 en 3.3). Alle reacties en de antwoorden hierop verwerken we in een *reactienota*. Hierin beschrijven we ook per reactie hoe we ermee omgaan. Deze *reactienota* publiceren we op de [projectpagina van RVO](#). De reacties betrekken we bij het opstellen van het participatieplan van de volgende fase en de (concept) Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

3.9 Contactgegevens

Wilt u geen reactie indienen maar heeft u een vraag? Neem dan contact op met Hynetwork of met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland:

Voor informatie over de inhoud en participatie van het project:

- Hynetwork
- [Projectpagina op de website van Hynetwork](#)
- Omgevingsmanager bereikbaar via info@hynetwork.nl

Voor informatie over de procedure, documenten en participatie van het project:

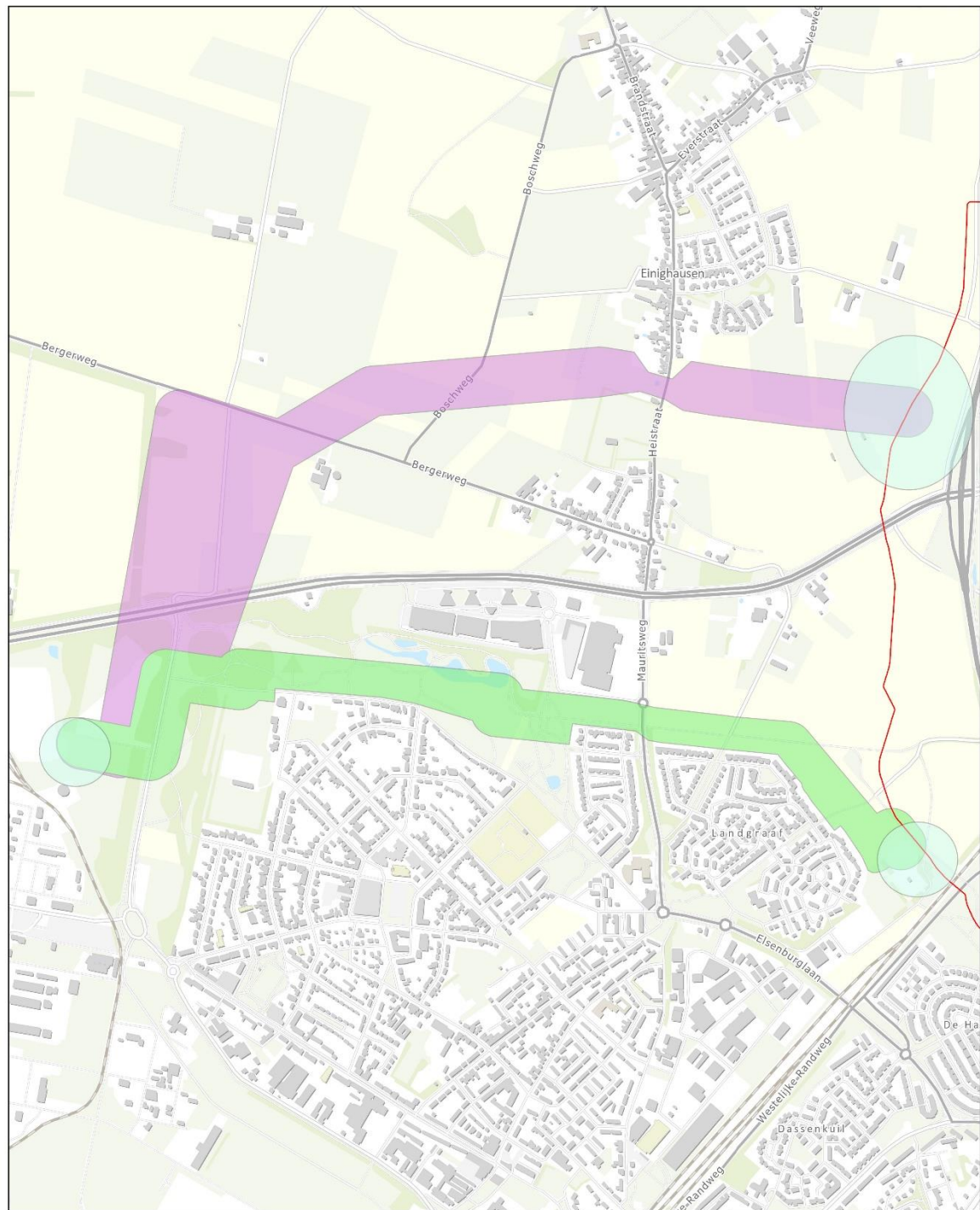
- Bureau Energieprojecten
- [088 042 47 47](tel:088-042-47-47)
- [Projectpagina van Bureau Energieprojecten](#)
- bureauenergieprojecten@minEZK.nl

BIJLAGE 1 - AFBEELDINGEN ROUTES EN AFSLUITERLOCATIES

Afbeelding 7 - Weergave van het zoekgebied voor de nieuwe waterstofleiding waarvoor Hynetwork geen alternatieven ziet.

Nieuwbouwleiding Chemelot

- ▲ Ombouw afsluiterlocatie
- Zoekgebied nieuwbouw afsluiterlocatie
- Bestaande leiding A-665
- Alternatief Einighausen
- Alternatief Sanderbout

Schaal: 1:10.000

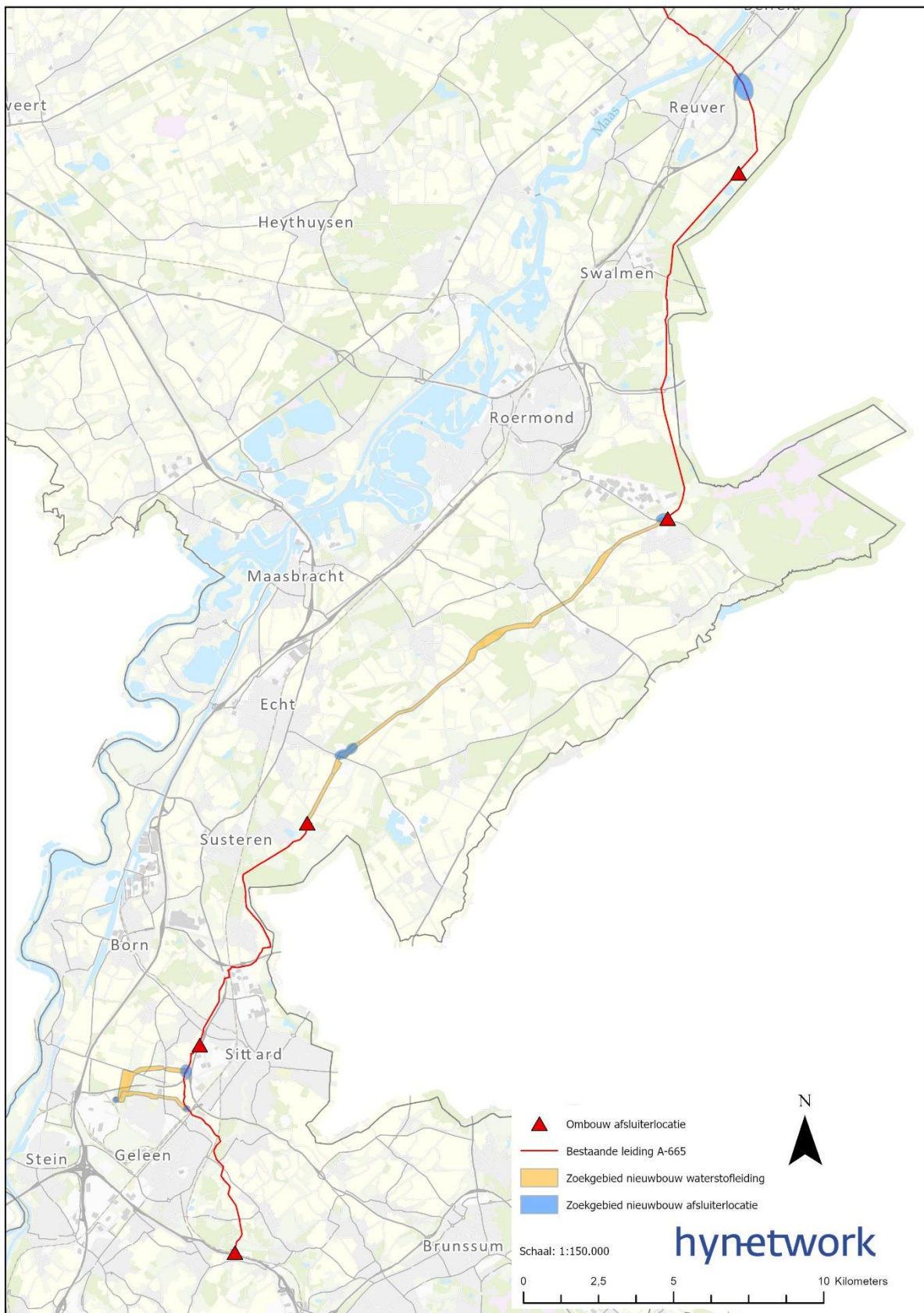
hynetwork

0 0,25 0,5 1 Kilometers

Afbeelding 8 – Het deel bij Chemelot waar Hynetwork nu 2 alternatieven ziet voor een nieuwe waterstofleiding tussen Einighausen of Sanderbout richting Chemelot

Afbeelding 9 – ombouw afsluiterlocatie tussen Ravenstein en Schinnen

Afbeelding 10 – ombouw afsluiterlocatie en nu bekende zoekgebieden nieuwbouw afsluiterlocatie tussen Reuver en Schinnen.

BIJLAGE 2 - PUBLICATIES EN AANVULLENDE INFORMATIE

Publicaties waar in dit plan naar verwezen wordt:

- **Onderzoek Hyway27** waarin onderzocht is of het bestaande aardgasnetwerk ingezet kan worden voor het transport van waterstof. Samenvatting bevindingen: <https://www.hyway27.nl/>. Link naar volledig onderzoeksrapport: <https://www.hyway27.nl/actueel/hyway-27-realisatie-van-het-landelijk-waterstofnetwerk>
- Het **Programma Energiehoofdstructuur (PEH)** bevestigt nogmaals het belang van deze ruimtereservering in de Structuurvisie Buisleidingen. Link: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat/documenten/kamerstukken/2024/03/04/aanbieding-definitief-programma-energiehoofdstructuur>
- **Kabinetvisie waterstof**: een kamerbrief van Minister Wiebes over de Kabinetvisie Waterstof (30-3-2020). Link: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z05793&did=2020D12101
- **Nationaal Plan Energiesysteem**: een kabinetsvisie over hoe een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem in 2050 er uit ziet. Link: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/12/01/nationaal-plan-energiesysteem>

Enkele aanvullende relevante publicaties:

- **Tweede Kamerbrief** van 29 juni 2021 over 'Ontwikkeling van transportnet voor waterstof' (Kamerstuk 32 813 nr. 1061, met kenmerk: DGKE-E / 21168852). Link: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32813-1061.html>
- **Tweede Kamerbrief** van 29 juni 2022 over 'Voortgang ordening en ontwikkeling waterstofmarkt' (Kamerstuk 32 813 nr. 1060, met kenmerk: DGKE / 22229490). Link: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32813-1060.html>
- **Tweede Kamerbrief** van 10 december 2021 over 'Marktordening en marktontwikkeling waterstof' (Kamerstuk 32 813 nr. 958, met kenmerk: DGKE-E / 21293648). Link: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32813-958.html>
- **Tweede Kamerbrief** van 30 mei 2024 over 'voortgang waterstofbeleid' (Kamerstuk 32 813 nr. 1395, met kenmerk: DGKE-DE / 52912592). Link: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/duurzame-energie/documenten/kamerstukken/2024/05/30/kamerbrief-voortgang-waterstofbeleid>
- **Tweede Kamerbrief** van 10 december 2024 over 'voortgang waterstofbeleid' (Kamerstuk 32 813, nr. 1435, met kenmerk: DK-DEM/ 95710873). Link: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/12/10/kamerbrief-voortgang-waterstofbeleid>

Op deze webpagina's kunt u meer informatie vinden over waterstof of het Waterstofnetwerk Nederland:

- Waterstofnetwerk Nederland: op de website van [Hynetwork](#)
- Veilig hergebruik aardgasleidingen voor het transport van waterstof: op de website van [Gasunie](#) staan onder andere rapporten over het transport van waterstof door aardgasleidingen.
- Informatie over de projectprocedure van Waterstofnetwerk Limburg: via [Waterstofnetwerk Limburg | RVO.nl](#)
- Informatie over de lopende energieprojecten in Nederland: op de website van [Bureau Energieprojecten van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland](#)

- Op de website van het [Nationaal Waterstofprogramma](#)
- Meer over waterstof en de toepassing ervan: op de website van [TNO](#)
- Waterstof en veiligheid: op de website van het [Nederlands Instituut voor publieke Veiligheid \(NIPV\)](#)